

אורייתא 1234567

ואיך למדין ממנו? ועל כרחך כנ"ל שנח"א הוא דבר שנקבע לפי מנהג העולם מילתא בטעמא, ולא משנה אצל מי רואים שכך הוא סדר העולם - אפילו אם הוא עכו"ם או מלפני מ"ת, וא"כ ה"ה לגבי שליח כנ"ל.

ובאמת י"ל שמעז יצא מתוק, שע"פ הנ"ל ששם מדובר בניחוס גוי שבאמת אין בזה מצוה ורק הענין של נח"א ומזה ילפינן גם למקום שיש מצוה, יומתק לשון כ"ק אדמו"ר שכתב "מהא דאפשר ע"י שליח מוכח דלא הוי ענין (מצוה) שבגופי דוקא" דלמה כותב שני לשונות "ענין" ו"ומצוה"? ועפהנ"ל מובן שבאמת באופן ישיר רואים מהפסוק רק לגבי הענין של נח"א שאינן דוקא בגופי, ומוסיף בסוגריים "מצוה" כי מזה מובן בדרך ממילא שגם באופן שהוא מצוה ממש, אינו יותר ממה שמצינו בהענין דנח"א.

אורייתא 1234567

גר שנתגייר כקטן שנולד דמי

אוצר החכמה

אוצר החכמה

הת' יוסף יצחק ספיטצקי
תלמיד בישיבה

בספר בצל החכמה עמ' 171 ואילך מובא רשימת דברי כ"ק אדמו"ר מה"מ בעת ביקור הרה"ג ר' מנשה קליין שליט"א, ושם, שהגאון הנ"ל אמר ש"מובא בספרים כי משמעות הדברים "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי" הוא כי יש להמתין לאחר הגיור י"ג שנה עד לחיובו במצוות כקטן הפטור מקיום המצוות עד י"ג שנה", וע"ז אמר לו כ"ק אדמו"ר מה"מ "זהו בבחינת מדרש פליאה שם מובא אצל רות כי היא נישאה מיד לאחר גיורה" ע"ש. היינו שהרבי מוכיח מהא שרות התחתנה מיד לאחר גיורה, שהפי' בגר שנתגייר כקטן שנולד דמי, הוא, לא שצריך לחכות י"ג שנה עד שיהא אפשר לחיובו במצוות כקטן.

וצ"ב, והרי מצוות פרי' ורבי' הוא רק על האיש ולא על האשה וכדאיתא בגמ' יבמות סח, ב "האיש מצווה בפריה ורביה אבל לא האשה", וכך פסק הרמב"ם להלכה בפרק ט"ו מהלכות אישות הל' ב' "האיש מצווה על פריה ורביה אבל לא האשה" וא"כ צ"ב מה הראי' מהא שרות התחתנה מיד לאחר גיורה, שגר מתחייב במצוות מיד כשמתגייר, והרי אפילו אם היתה מחכה שנים עשר שנים ג"כ לא היתה מקיימת מצוה כשהתחתנה, וא"כ למה שתצטרך לחכות שנים עשר שנה בכדי שתוכל להתחתן.

ועוד צ"ב דלכאורה אפשר לתרץ הקושי מרות ע"פ מש"כ בלקוטי שיחות חלק י"ז עמ' 233 ואילך לגבי קטן שהגם שקטן אינו מחויב במצוות - מ"מ מכיון שעל האב מוטל החיוב לחנכו, ובלי הקטן לא יכול האב לקיים מצוות חינוך - נקרא הקטן בגדר בר חיובא, בזה שרק על ידו מקיים האב מצוות חינוך, וכמו שמצינו בכמה מצוות שהגם שמצ"ע אינו מחויב במצוה זו, נקרא בר חיוב אם הוא מסייע באופן המעכב לקיום מצוה זו. ומביא שיטת הר"ן שאשה הגם שאינה מחויבת בפריה ורבייה "מ"מ יש לה מצוה מפני שהיא מסייעת לבעל לקיים מצותי"י שהביאור בזה הוא ג"כ שמכיון שרק ע"י האשה יכול הבעל לקיים המצוה לכן גם לאשה יש חלק במצוה.

ולפי"ז ליכא לכאורה הראי' מרות כיון דהגם שהיא לא היתה מחויבת במצוות - באם נימא שגירות צריכה לחכות שנים עשר שנים עד שתהיה מחויבת במצוות - מ"מ מכיון שרק ע"י יכולים לקיים המצוה, לכן יש לה חלק במצוה, וצ"ע.

חמידות

ב' הערות בד"ה באתי לגני תשל"ח

הת' דוד לידר
תלמיד בישיבה

בד"ה באתי לגני תשל"ח (השייך להפרק דש.ז.) בס"ב מבאר בענין ההפרש בין אות ד' לר', שד' יש לו יו"ד מאחוריו שזה מורה על שייכותו לקדושה, ש"עז"ז הוא גם בישראל שע"י היו"ד שבהם שמורה על נקודת היהדות, גם כשהיו"ד היא רק מאחוריהם, בבחי' אחוריים היינו שאינו בגילוי בפנימיותם בנוגע לפועל במחדו"מ, מ"מ מכיון שבהעלם עכ"פ יש נקודה זו בכאו"א [שלכן גם הקל שבקלים כשבא לידי נסיון בדבר אמונה הוא מוסר נפשו על קדושת שמו ית' וגם טרם שבא לידי נסיון כו' הרי בפנימיות נפשו הוא רוצה לקיים את כל המצוות כפס"ד הרמב"ם (ורק שרצון זה הוא בהעלם), ובפרט שדבר ברור הוא שסו"ס יהי' זה בגילוי כהבטחה כל ידח ממנו נדח] הנה מצד נקודה זו אינם ברשות הסט"א כ"א ברשות הקדושה".

וצלה"ב איך זה מתאים עם מה שמבאר אח"כ בסעיף ג', שהענין דאות ד' שיש לו יו"ד מאחוריו מורה שנקודת היהדות מאירה בגילוי בהמחשבה ודיבור